

JURKO A BABIČKA

Bábkové divadielko

Preventívny program pre deti
v predškolskom veku
a žiakov 1. a 2. r. ZŠ.

V ruke držíte mini manuál pre učiteľov, ktorý odporúčame použiť potom, ako si deti pozreli divadielko Jurko a babička. Pripravili sme ho preto, aby učitelia mohli plynule pokračovať v témach, ktoré sa v divadielku otvorili.

Nájdete tu 3 jednoduché, na seba naväzujúce aktivity, ktoré dokáže urobiť každý učiteľ s minimálnou prípravou. Tieto aktivity odporúčame robiť postupne, každú v iný deň, aby si deti mali čas popremýšľať o tom, čo sa naučili. Taktiež ich odporúčame urobiť počas 1-2 týždňov po tom, ako deti zažili divadielko "Jurko a babička".

1. Janka a objímanie

Ciel:

Deti si uvedomia, že môžu rozhodovať o svojom tele a naučia sa povedať „nie“, ak im je niečo nepríjemné.

Učiteľka najprv prečíta príbeh, potom sa deti zahrajú aktivitu.

Príbeh:

Janka mala veľmi rada svojich kamarátov v škôlke. Niekedy ich rada objala, niekedy ale na objatia nemala náladu. Najradšej sa objímala s najlepšimi kamarátkami, lebo im chcela ukázať, ako veľmi ich má rada. Jedného dňa prišla za ňou Katka a hneď ju objala. Ale Janke toto objatie nebolo príjemné.

„Počkaj, Katka, teraz nechcem objatia!“

Katka sa zastavila a povedala: „Prepáč, nevedela som. Nabudúce sa ťa opýtam.“

Janka sa usmiala: „Ďakujem, že si to pochopila.“

Odvtedy sa deti v škôlke vždy najprv opýtali:

„Môžem ťa objasť?“

A kamarát mohol povedať:

„Áno, môžeš.“ alebo „Nie, nechcem.“

A všetci vedeli: Každý môže povedať, čo je mu príjemné, alebo nepríjemné.

Aktivita

Deti sa postavia do kruhu, učiteľka sedí uprostred. Vyzve prvé dieťa (po mene) aby išlo do stredu k nej. Spýta sa ho / jej: „môžem ťa objasť?“ Ak dieťa povie: „áno“, tak sa objímu. Ak dieťa povie „nie“, tak učiteľka povie: „Nevadí, nie vždy sa chceme objímať.“

Učiteľka sa potom zaradí do kruhu medzi deti a v strede ostáva dieťa, ktoré k nej vystúpilo. Ono si teraz vyberie ďalšie dieťa z kruhu (menovite), spýta sa ho, či sa chce objasť a proces sa opakuje, kým sa nevystriedajú všetky deti.

Je fajn, ak zaznie aj „nie, nechcem sa objasť“, aby deti počuli, že je to normálna odpoveď. V prípade, že počas hry sa všetky deti chceli objímať, skúste nasledovné:

Zopakujte hru, tentokrát však asi polovici deťom učiteľka pošepká: „Ty povedz „nie“, keď sa ťa niekto spýta, či sa chceš objasť.“

2. Tajomstvá, ktoré môžem povedať

Ciel:

Deti pochopia rozdiel medzi tajomstvom, ktoré je radostné alebo bezpečné, a tajomstvom, ktoré môže byť zlé alebo nebezpečné. Učia sa, že „zlé tajomstvá“ musia povedať dospelému, ktorému dôverujú.

Pomôcky:

- Kartičky s rôznymi „tajomstvami“ (príklady nižšie)
- Dva košíky alebo krabice:
 - **Zelený** – „Dobré tajomstvá“
 - **Červený** – „Zlé tajomstvá (treba povedať dospelému!)“
- Plyšová hračka (napr. medvedík) ako „dôverník“

Priebeh hry:

1. Deti sedia v kruhu.
2. Učiteľka prečíta alebo ukáže jednu kartičku s príbehom/tajomstvom.
3. Deti sa rozhodujú, či ide o dobré alebo zlé tajomstvo:
 - **Ak je to dobré** (napr. „Pre mamu máme pripravené prekvapenie“), dieťa dá kartičku do zeleného košíka.
 - **Ak je to zlé** (napr. „Ujo mi povedal, aby som nikomu nepovedal, že sa ma dotkol pod tričkom“), ide do červeného košíka a dieťa dostane plyšového medvedíka, ktorému má „povedať“ toto tajomstvo.
4. Učiteľka vždy zhrnie, prečo je dôležité zlé tajomstvo povedať niekomu dospelému, komu veríme.

Príklady kartičiek s „tajomstvami“:

DOBRE TAJOMSTVÁ:

- „Ideme pripraviť ockovi tortu na narodeniny, ale zatiaľ to je prekvapenie.“
- „Kamarát mi povedal, že má rád princezné, ale sa za to hanbí.“

3. Veľkáč, ktorému verím

Ciel:

Učiteľ by mal apelovať na to, aby deti išli za dospelou osobou. Môžu mať dobré vzťahy s kamarátmi, súrodencami atď., ale v naozaj vážnej situácii sa treba obrátiť na dôveryhodných dospelých.

- „Tajne sme pripravili predstavenie pre našu pani učiteľku.“
- „Schoval/a som pod posteľ darček pre starú mamu. Chcem jej spraviť radosť.“
- „U dedka v kôlne mám truhlicu s pokladom (kamienky, pierka a iné suveníry z vychádzok).“
- „So súrodencami máme prezývku pre pani poštarčku – voláme ju Dobrá víla, lebo nám nosí pohľadnice od babky.“
- „Môj najlepší kamarát je môj plyšový macko – rozprávam sa s ním vždy, keď mi je smutno.“

ZLÉ TAJOMSTVÁ:

- „Kamarátka mi povedala, že keď niekomu poviem o tom, že mi ukázala nahý obrázok, bude sa na mňa hnevať.“
- „Niekoľko ma chytil tam, kde mi to bolo nepríjemné, a povedal, že ak to niekomu prezradím, tak mi ublíži.“
- „Sused mi ukázal video, ktoré ma prekvapilo a bolo mi to nepríjemné. Povedal mi, že mi takých videí ukáže viac, ale nesmiem to nikomu povedať, inak sa bude na mňa veľmi hnevať.“
- „Jeden veľký chlapec mi vonku na ihrisku vždy škaredo nadáva.“
- „Pod posteľou skrývavam hračku, ktorú som si potajomky vzal/a zo škôlky.“
- „Videl/a som, ako ujo zbil psa. Dal mi cukrík, aby som to nikomu nepovedal/a.“

Dôležité frázy, ktoré deti precvičia:

- „Toto tajomstvo nie je bezpečné, poviem ho mamine alebo pani učiteľke.“
- „Keď mi niečo nie je príjemné, môžem to povedať.“
- „Nie všetky tajomstvá sú dobré – niektoré musím povedať.“

Záver aktivity:

- Dobré tajomstvá: to sú také, keď sa má stať niečo, čo prinesie radosť. Napríklad darček na narodeniny. Keby niekto takéto tajomstvo prezradil, nebolo by to strašné, nikto by za to nebol potrestaný.
- Zlé tajomstvá: to sú také, keď sa bojím alebo cítim zle. A dokonca mi niekto povedal, že ak to tajomstvo prezradím, tak sa stane niečo zlé.
- Keď chce mať niekto s nami zlé tajomstvo, tak to poviem mamine, ockovi, pani učiteľke, alebo inému veľkáčovi, ktorého mám rád.

Vyzvať deti, aby povedali:

1. Na koho by sa obrátili, keby sa ocitli v nepríjemnej situácii, ako boli uvedené na kartičkách?

Príklad: Za kým by si išiel, ak by sa ti stalo to isté, ako je napísané na tejto kartičke zlých tajomstiev? „Niekoľko ma chytil tam, kde mi to bolo nepríjemné, a povedal, že ak to niekomu prezradím, tak mi ublíži.“

2. Za kým idú, keď potrebujú pomôcť (najlepšie opísať konkrétne situácie)

Príklad: Za kým by si išiel, ak ti je veľmi smutno / sa bojíš?